

DIVADELNÍ PIKNIK V MOSTĚ

Celostátní přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla

ZPRAVODAJ

5. 7. 2026

5

NÁVRAT MEZI AMATÉRY JE PRO MĚ VELKÁ NOSTALGIE

Rozhovor s režisérkou, dramaturgyní a lektorkou letošního Pikniku Alexandrou Horoščák Bolfovou

Sašo, představ se amatérům, kteří tě neznají. Čemu se věnuješ v divadle a co děláš?

Jsem vystudovaná dramaturgyně a režisérka a práci v oblasti divadelní tvorby dělím mezi tyto dva obory. V Brně jsem součástí uměleckého a výkonného vedení kulturního centra Co.labs, což bylo kdysi divadlo Buranteatr, které se v určité fázi rebrandovalo a aktuálně je z něj kulturní centrum, ve kterém se kromě divadla, které tvoří hlavní složku, věnujeme hudbě, vizuálnímu umění a pořádáme různé komunitní a vzdělávací akce. Tam mám na starosti celý programming a hlavně dramaturgii divadelní linie a edukačních programů. Do toho jsem donedávna učila na konzervatoři v Brně operní pěvce hereckou práci. Do toho režírují různé po divadlech v České republice a hodně i na Slovensku a zaměřuji se hlavně na autorské divadlo, kterému jsme se věnovali na škole, protože jsem studovala na JAMU v ateliéru Josefa Kovalčuka.

Kde tedy můžeme kromě Co.labs, vidět tvoji práci? Kam by se za tvou tvorbou, ať už na Slovensku nebo v České republice, mohli lidé vypravit?

Je to různé. V Brně je to například divadlo 3+KK, které má hodně levicově orientovanou dramaturgii, hodně radikální. Na Slovensku je to Kulturné centrum Pakt, divadlo Nomen Omen, Gafo. Dělal jsem v A studiu Rubín v Praze, ve Venuši ve Švehlovce, z brněnských ještě s Divadlem Feste.

Je odvážné si myslet, že tato nezávislá profesionální divadla mají velmi blízko k amatérským divadelním souborům - třeba ve svobodě tvorby?

Je to podobné hlavně ve struktuře a v tom, že nezávislá divadla často nemají profesionální aparát podpůrných profesí, stejně jako v amatérských divadlech všichni dělají všechno. Ale v oblasti

dramaturgie to nutně nemusí být tak, že si nezávislá a amatérská divadla mohou více dovolit. Spíš je to o tom, že si to kamenná divadla často dovolit nechťejí. Že jejich přemýšlení o divadle je svázané tím, že musí naplnit tabulky, výkonnostní ukazatele a počty návštěvníků.

A co ty a amatérské divadlo? Jsi lektorkou na celostátní přehlídce poprvé, zkusila sis to i na krajské přehlídce. Ale co jinak?

Je to pro mě velká nostalgie. Do prostředí českého amatérského divadla jsem se dostala, když mi bylo zhruba 15 let. Vyjela jsem na Jiráskův Hronov a začala tam jezdit intenzivně. Zjistila jsem díky účasti našeho slovenského amatérského souboru, který jsem založila na gymnáziu, na přehlídce Hobblik a Mumraj v Hodoníně, že v Česku je síť amatérského divadla mnohem hustší a že nedílnou součástí přehlídek jsou i různé workshopy a semináře. Pak přišel Kurz praktické režie, na který jsem se přihlásila, jelikož jsem se chtěla hlásit na JAMU nebo DAMU na režii nebo

dramaturgii. Ale pak paradoxně, když jsem nastoupila na JAMU, už jsem na to neměla moc čas, kapacitu a dělo se toho tolik ve spojení se školou, že jsem svůj kontakt s amatérským divadlem přerušila. A teď, když jsem si řekla, že už musím po profesní stránce trošičku zvolnit, přišla nabídka od tebe na porotcování na Divadelní Třísce. Vnímala jsem to tak, že je to rok změna a že mám kapacitu na to se zase vrátit k podstatě divadelní práce, která mě hrozně naplňovala a měla jsem z ní radost. A tak zase potkávám lidi, se kterými jsem se x let neviděla, a zjišťuju, že jsou pořád stejní, vypadají stejně, jako kdyby se ten čas zastavil.

Jako divák jsi na Hronově vídávala slovenské amatérské soubory, které tam hostovaly. Byla jsi na své krajany náležitě pyšná?

Pamatuji si, že jsem tam viděla právě Divadlo Commedia z Popradu a hrál v něm Michal Novák. Byla to inscenace Neprebudený, dramaturgie prózy Martina Kukučina.

Pokračování na straně 8...

FANY NENÍ TETKA Z MORAVY

Rozhovor s režisérem inscenace Vrátila se jednou v noci Petrem Kubíkem

V souboru působíte jako herec asi od roku 2011 a tohle je vaše první režie. Co se muselo stát, aby došlo k tomu, že jste se rozhodl režirovat?

Poprvé mě to napadlo už hodně dávno. Musel jsem nejdřív dospět k tomu, že mám nějaké zkušenosti a že mi ostatní potvrdili, že do toho můžu jít. Máme v souboru režisérskou skupinu lidí, která stojí za vámi a která vám řekne, jestli za to můžete jít zkusit. Režisérů je málo a málokdo je ochoten vzít si to celé na triko. Exil pravidelně pořádá akci Pět překážek, což je víkendový workshop pro veřejnost, kde to celé začalo. Tam jsem si vyzkoušel režirovat a zjistil jsem, že mě to baví, takže mě napadlo, že bych si chtěl zkusit i něco většího. Ale než se to stalo, uběhly klidně tři roky.

Skupina, která se v inscenaci sešla, není ustálený soubor. Někteří herci jsou stálými členy Exilu, někteří jsou prvoroce. Jak jste to dávali dohromady?

Na Překážkách oslovujeme lidi, u kterých vidíme talent, a zkusíme, jestli se chtějí zapojit. Zároveň ale pracujeme se souborem o čtyřiceti lidech, takže skloubit obsazení a hru trvá často i roky. Než se to sejde, je to dlouhý proces. Na posledních Překážkách jsem měl čtyři zájemce, z nichž nakonec zůstali dva. Ty jsem po dvou letech, když jsem našel vhodný text, znovu oslovil – a právě ti jsou v inscenaci. Takže jsem měl nejdřív lidi a až pak jsem hledal hru. Do hlavních rolí jsem chtěl zkušenější herce – Martina jsem neznal, s Věrou jsem už hrál, ti dva to drží. Vedlejší role jsou příležitostí pro ostatní, aby si zahráli a posunuli se. Někteří z nich

hráli po pauze, jiní poprvé. Chirino mě ale doteď proklíná a ptá se, kdy bude derniéra – na zkouškách ode mě dostává spoustu komentářů a je to pro něj velká nálož. Běžně s námi hraje Anibala někdo jiný, ale tentokrát jsme museli na poslední chvíli hledat alternativu. Původní představitel je přes léto vytížený, takže se toho nakonec zhostil Filip Marčík. Bylo to narychlo.

Vybrali jste si text, který vznikl v jiném společenském a kulturním prostředí. Nakolik jste při práci sahalí po inspiracích z Argentiny a nakolik si ho naopak přizpůsobovali pro sebe?

Chtěli jsme jít cestou Argentiny a promítnout tam matriarchát, kde ženy jsou ty, které určují dění – to je pro Latinskou Ameriku typické. Nechtěli jsme dělat duchařskou komedii v českém stylu, bavilo nás, že tamní vztah ke smrti je úplně jiný než u nás. Není to konec nebo něco děsivého, ale přirozená součást života, kdy se mrtví můžou vracet mezi živé. To jsme se snažili přenést i na jeviště, i když je to pro západoevropského diváka někdy těžší číst. Už jsme slyšeli i o adaptacích, kde se to víc přizpůsobovalo a třeba se úplně vyškrtl Chirino. My jsme ale měli pocit, že kdybychom to takhle osekali, sebereme Fany její sílu a zůstane z ní jen taková „tetka z Moravy“.

Zmiňujete podporu režijní skupiny ze souboru. Spolupracuje s vámi nějak i během procesu zkoušení?

V poslední době se snažíme, aby měl každý, kdo jde do své první režie, k ruce někoho zkušenějšího. Já jsem měl Lucku Haškovou a jsem za to moc rád. Pomáhala mi držet inscenaci v jednom

směru, a byla oporou ve chvílích, kdy jsem hledal, jak co nejlépe komunikovat s herci. Má hodně zkušeností, takže dokázala pomoci nejen mně, ale i lidem na jevišti. Učili jsme se z toho úplně všichni.

Johana Jurášová

SVÁTEK MRTVÝCH PO ČESKU

Pardubické Divadlo Exil přivezlo do Mostu hru argentinského dramatika Eduardo Rovnera Vrátila se jednou v noci. Na pozadí kulturního koktejlu Jižní Ameriky se odehrává nadpřirozená černá groteska o střetu živé reality s mrtvými očekáváními. V podání pardubického souboru se však mění z divoké jihoamerické smršti v poněkud klidnější český dýchánek.

Drama vyrůstá ze specifických podmínek argentinské kultury, ve které se mísí tradice původního obyvatelstva s koloniální křesťanskou kulturou. Ve dvacátém století navíc do Argentiny emigrovala část Židů z Evropy. Den Mrtvých – Día de los Muertos – se sice slaví ve stejném období jako naše Dušičky, ale smrt oslavuje jako součást života a svátek chápe jako setkání živých s mrtvými. Rovner vzal toto pojetí doslova a námět byl na světě: co by se stalo, kdyby se mrtví do hrobu nevrátili?

Manuel má týden před svatbou, což u hrobu svěří i své zesnulé matce, která pak zatouží poznat svou budoucí snachu a podívat se, jestli její potomek dostal jejím představám. Mrtvá matka náhle sedí u jídelního stolu a rozhodně se nemá k odchodu, ba právě naopak, komanduje čím dál víc submisivního synáčka, který tancuje, jak ona píská. Přestože ducha-matku vidí jen Manuel, její uštěpačné poznámky jej vytácejí doběla a on musí její nadpřirozenou existenci skrývat před okolím, především před svou snoubenkou Dolly. Děsí se chvíle, kdy matka zjistí, že jeho nastávající je katolička, která už má dítě.

Díky mladíkovým přátelům Anibalovi a Juliovi se matka dozvídá, že se z mladého muže stal pedikér namísto jejího vysněného doktora. Iluze dokonalého života se bortí a katastrofa vrcholí den před svatbou, kdy nic netušící Dolly přichází na večeři jen lehce oděná a mladík ve vzteku omylem okřikne

místo přízraku matky svou milovanou, která v slzách prochá pryč. Situaci zachraňují další zmrtvýchvstalí přátelé matky ze hřbitova. Ta nakonec dochází prozření, vzdává se svých vysněných ideálů a odchází zpět do říše mrtvých.

Předloha čerpá zcela zřetelně ze střetu rozdílných kultur. Syn jen se zařatými zuby přečká židovský tanec „hora“ a z tisícileté tradice utíká k rozpálenému argentinskému tangu. Inscenace jako by si těchto základních linií bohužel ani nevšimla. Působí to, že se Pardubičtí místní reálie snažili zjemnit, snad aby jejich inscenace nebyla českému publiku příliš vzdálená. Na Día de los Muertos odkazuje jen kostýmová estetika, přičemž úvodní situace na hřbitově se odehraje tak rychle a zkratkovitě, že na nás Argentina ani nestačí dýchnout.

Grotesknost vyrůstá na paradoxní a zároveň samozřejmě přítomnosti oživlé mrtvoly, která roztáčí sérii neřešitelných situací. Základní dynamika vztahu matky a syna stojí a padá spolu s nasazením hlavních protagonistů. Matčina pořádkomilská zařatost a umanutost, nemůže zůstat jen v textu, musí putovat až do konečku na syna zdviženého prstu. Sobotní repríza jako by byla jen lehce hořkým odpoledním čajem a jihoamerická nespoutaná energie zůstává jen jako daleká ozvěna v rozeznělých strunách kytary. Herecké nasazení jednotlivých postav je kolísavé, plnou parou se do něj pouští snad jen hlavní představitel. To bohužel boří jakoukoliv možnost funkční komiky, která se mihne pouze když se Manuel snaží napálit své přátele. Ocenění hodný je však závěrečný dialog matky a syna, během něž byli protagonisté schopni přepnout do jemnějších poloh a umožnili publiku závěrečnou situaci smíření skutečně prožít.

Filip Novák

Podle názvu jsem čekal něco zajímavého. Hrozně se jim to ale táhlo, nebyly tam vystavěné dramatické situace a herecké výkony na mě působily všechny stejně.

Tonda z Lomnice nad Popelkou

Vím, že podle tohoto textu existuje i film, ale vůbec ho neznám, takže jsem byla dost překvapená. Je to zajímavý námět a zajímavý dramaturgický výběr.

Eliška z Litoměřic

Bylo to pro mě náročné představení. Až tak, že jsem se prospala. Ale částečně to přičítám nedostatku spánku.

Kristýna z Holešova

Bylo to příjemné, veselé a trochu netradiční téma. Herecký výraz mi ale připadal plošší.

Radka z Prahy

Více života do toho umírání!

Hubert z Prahy

Ta hra byla trochu pomalá, což jí škodilo. Herecké výkony byly slušné, dialogy běžely, výborné masky, ale působilo to na mě zdoluhavě. Zahráli to dobře, ale zvolil bych jiný text.

Honza z východu od Prahy

Chtělo by to zrychlit, prostříhat, aby to získalo trochu švuňk. Ale představení ve dvě hodiny odpoledne jsou vždycky nešťastná, všichni mají plná břicha.

Martina z východu od Prahy

Zatoužil jsem po výletu do Jižní Ameriky, kéž by jí tam bylo víc! Doufám, že na baru mají nějaký dobrý rum, whisky nebo tequila.

Franta z Jablonce

DLOUHO SE NÁM DAŘÍ BÝT PRODUKTIVNĚ ROZVIKLANÍ

Rozhovor s autorskou dvojicí Tomášem Koutem a Petrem Jediným Novotným

Inscenaci uvádíte po 14 letech tvůrčí pauzy. Jak to, vrátit se spolu na prkna?

Petr: My jsme mezitím dělali hlavně malá čtení a další projekty mimo Krvik Totr. Zároveň jak běží život, tak jsme nestíhali premiéru dřív než na Divadelní Třísku do Prahy, takže to byl celkově fofr. Pro nás to dnes bylo o tom, zjistit, jestli ještě s lidmi rezonujeme.

Tvůrčí dráha vaše autorského dua začala už v sedmé třídě. Stane se vám, že se ještě navzájem překvapíte?

Tomáš: S Petrem spolu máme určitou chemii, jsme na sebe napojení, ale to neznamená, že je jasné, co se v rámci hraní bude dít.

Petr: Kdykoliv se nám cokoliv rozvíklá, tak ten rozvíklaný udělá vlnu na toho druhého. A myslím, že se nám dlouho daří být produktivně rozvíklaní. Naše představení je sice úplně zafixované, ale je pro nás v každé vteřině živé. Já jsem byl nastražený celou dobu jako kráva.

Jak u vás text vzniká a jak zaniká? Jak píšete a jak škrátáte?

Tomáš: Píšeme vždycky spolu, jediné tak nás to baví. Každý máme svůj vlastní rukopis, což je praktické i pro případ požáru a povodní. A píšeme soustavně vlastně pořád, takže skutečná pauza byla možná celkem čtyři roky za celou tu dobu.

Petr: Jsou lidi, kteří chodí spolu na fotbal nebo do divadla a my spolu píšeme písňový text, nebo divadelní skeč, nebo si dáme větší prostor a napíšeme hru.

Tomáš: Myslím, že nám trvalo delší čas, než jsme dospěli k tomu, že je nutné texty i dost přepisovat a překopávat. Bylo to hlavně díky Petrovi, který se živil jako editor a učil dramaturgii textu. Teď už jsme nemilosrdní.

Petr: Teď už jsme tak daleko, že prakticky ani moc neškrátáme, protože si ten škrť uděláme dopředu v hlavě a zkrátka ani nenapišeme nic, co nechceme.

Do čeho si v rámci vašeho celého kolektivu navzájem mluvíte a co je naopak svaté?

Petr: Všichni můžou mluvit do všeho a je pro nás zásadní, co říkají ostatní, ale základní autorské duo jsme my dva s Tomášem, takže my máme poslední slovo. I když pracujeme jen my dva spolu, tak každý z nás má právo veta. Když pak zkusíme, tak samozřejmě Soňa, která je autorskou hudbu, rozhoduje značně o tom, jak budou naše písně vypadat.

Ve vašem tvaru čtu pokračující linii českého kabaretu a nonsensového divadla. Jaká je vaše další inspirace, která není zjevná na první pohled?

Petr: Jednoznačně to jsou slovenští Milan Lasica a Július Satinský a dále je to pokračování v tradici havlovského absurdního divadla. Nacházíme další bláznů, kteří to vidí podobně.

Tomáš: Pro nás je absurdita klíčovější než kabaret. Jednu dobu byl náš slogan „Braňme se absurditám planety Země“.

Petr: A samozřejmě je to také pokračování v tradici na Ivana Vyskočila, který už

sám navazuje na určitou linku a my zase navazujeme na něj. Rozhodně nikoho nekopírujeme, ale rozumíme si.

Platí tato inspirace i co se týče hereckého výrazu?

Tomáš: Na Tříске naše herectví nazvali osobnostní, a to mi dost sedí. Každý jsme tam sám za sebe, nesnažíme se o jednotný styl.

Petr: Já bych řekl přep*čeně přep*čený absurdní divadlo.

Filip Novák

POKUSY O ANDREJČIN ŽIVOT

Kabaretní inscenace *Poslední sentence* je strukturovaná jako pořadová dramaturgie – série scén uspořádaných spíš podle dynamiky a temporytmu než podle významu. Skeče se střídají s písňovými výstupy, přičemž hudební doprovod Sonii Koutové prorůstá celkem, organizuje ho a tvoří podloží, ze kterého mohou výjevy vyrůstat jako v lese kapradí. Leitmotivem těchto skečů je postava jménem Andrea (nebo jeho vy/smyslené variace) a dalších několik průvodních motivů vracejících se v repetici jako je nesouhlasné mlaskání, konstatovaná „Hrůza!“ nebo jazyček Petra Novotného.

Základním pilířem poetiky *Krvik Totr* je pečlivě zvládnutá komika nonsensu. Tuto komiku je soubor schopný důkladně uplatňovat díky suverénní práci s temporytmem – výrazná schopnost střihu a udržení kamenné tváře, způsobují, že všechny vtipy jsou i přes zřetelnou absurditu míněny smrtelně vážně, bez pomrkávání! Radikalita této komiky spočívá i v umění herců vydržet napětí až do úplné tečky jednotlivých scén, a to včetně zakončení celého tvaru (jehož součástí je i první klanění z děkovačky). V neposlední řadě je to pak sebeironie přítomná v neustálém zpochybňování čehokoli, co je předkládáno se zmíněnou vážností. To je třeba výraz naprosto kontrastní ke sdělení, dokonale nacvičený výstup kazící snaživý člen souboru, čistá opozice ve slovním humoru (lednička na plotně) nebo prostě jen neočekávaně hulvátský obsah milostného dopisu.

Říkáme si tu občas, že v divadle funguje, když je nějaký princip nastaven, dodržen a ideálně variován, aby jeho použití nezačalo být monotónní. *Krvik Totr* principy hudební organizace určuje jako stabilní základ, s významovými pracuje volněji. Logika a styl slovního humoru (změny času, rodu, protimluvy) nejsou pro tvůrce klecí, a přesto jsou důsledné. Jejich používání spíš vyvolává pocit, jako by si je osedlali a předváděli nám, co s nimi ještě dovedou. Tahle volnost a lehkost nutí slova probublávat podle pravidel,

kteřá nemám šanci úplně odhalit, ale jejich důsledné dodržování je zřetelné a působí jako mimořádně precizní.

Zadání pro tuto recenzi je ale jiné – pokusit se o pointu a ideálně nešetřit *Krviky* kritikou. Za nedostatek považuji přepálenou neschopnost Tomáše Kouta v roli snaživce kazícího zbytku hudební aranžmá. Blbečkovství je akcentováno tak moc, aby bylo úplně jasné, že jde o vtip, což považuji za pomrkávání do publika a tedy zbabělost. Nesmírně bych se bavila, kdyby *Krvicy* nechávali diváky mnohem víc pochybovat, co je vlastně schválnost a co chyba. A myslím si, že si to mohou dovolit. Písňové vstupy mi od druhého čísla začnou fungovat jako vložky určené k lahodění ucha a odpočinku. Přestože neposlouchám příliš, díky neustálé repetici pokaždé zvládám zachytit alespoň základní smysl – od ranní gastronomicky-romantické záležitosti zahrnující kečup, následované sběrem petrklíčů poblíž legračně se projevující lesní zvěře stíženě trýzní v zádech až po lásku na náměstí, o níž toho nevím víc, než že končí. Jako by šly volně a nenápadně v proudu, jejich významové napojení na zbytek však nevnímám. Výstup „poslední sentence“, podle něž je nazván celý kabaret, je překvapivě předvídatelný. Toto zpomalení mně ale nevytrhuje příliš, pokud je zařazeno na konci. V tu chvíli už totiž kompletně přistupuji na všechny hry, zejména pokud jsou o Andree.

Precizní, sebejistý, sebeironický tvar kombinující hudební divadlo a slovíčkařící humor mi připomněl *Pokusy o její život*, kde Martin Crimp využívá sedmáct útržků, které z různých úhlů pohledu vytvářejí portrét dívky Anne). Trvám na tom, že by mě *krvičí* kabaret začal neobyčejně zajímat, kdyby si soubor troufl nechávat publikum více na vážkách, co je záměr a co už jen vlastní divnost (když už si to kazit, tak si to kazit víc doopravdy!). Tím se ale dostávám do sféry vlastní divácké fascinace a všem dalším divákům přeji dobrou chuť.

Johana Jurášová

Mně se líbí celý festival. Je tu vynikající úroveň všech divadel a jsem naprosto nadšený. V tom, co jsem teď viděl, je plná spousta abstraktních a zajímavých částí, nemůžu ani vyjádřit, co všechny znamenají, ale velmi se mi to líbilo!

Petr z Jetřichovic u Děčína

Bavila jsem se rozkladem a skladem a detaily, které byly napříč. Užívala jsem si hudebnost a energii celého souboru dohromady.

Verča z Mostu a Prahy

Chvilími jsem se ztrácela, ale mě moc baví, když se ztrácím. Ani jednou jsem si nezačala prohlížet strop, takže představení hodnotím jednoznačně kladně.

Andrea z Plzně

Mám humor uskupení *Krvik Totr* moc rád a sleduji je od jejich raných let. Mrzí mě, že v této inscenaci nebyla použita mrtvá máta.

Jirka z České Lípy

Břečela jsem smíchy. Miluji tento typ humoru, připomíná mi to Divadlo Sklep a Krátké a úderné divadlo z Liberce. Bylo to minimalistické, ale každý detail hrál!

Kristýna ze Svajkova

TÉMATEM JE STRACH ŽÍT SVŮJ VLASTNÍ ŽIVOT

Rozhovor s režisérem Miroslavem Řebíčkem

Williamsovo psychologické drama z roku 1958 patří ke zlatému fondu světové dramatiky. Proslavilo nejednu herečku i herce, a to nejen na divadelních prknech, ale i na filmovém plátně. Profesionální divadla Kočku nasazovala vždy v okamžiku, kdy herci jejich souboru tzv. dorostli, aby zvládli přesné psychologické herectví, které předloha vyžaduje. Na amatérských jevištích se ale příliš neobjevuje, souhlasíte?

Ano i ne. Když jsem naši inscenaci obsazoval, dozvěděl jsem se, že ve stejnou dobu začali někde na plzeňsku zkoušet Kočku taky. Ale jinak je to pravda. Myslím, že jde o strašně těžké téma. Když jsme měli po premiéře, napsal o nás Ivo Šafus v recenzi, že je kumšt dělat divadlo, kde není ani jedna kladná postava.

Co tedy rozhodlo, že uvedete právě tuto hru?

Kdysi jsem viděl film a vím, že jsem pořád měl v hlavě, že je to něco úžasného. Takže jsem si nechal poslat hru a zjistil jsem, že je ještě úžasnější, než jsem čekal. Samozřejmě jsme škrtili, inscenace je postavená na šesti hlavních postavách, protože jinak je to strašně veliké. A obrovsky zajímavé nám přišlo téma, nebo to, co my tam jako téma vidíme, ten strach si žít svoje vlastní životy. Maggie je pro mě jediná, která si jde za tím, co chce. Kdežto ostatní jako by něco chtěli, ale podřizují se konvencím nebo tomu, co se smí anebo nesmí. Takže téma je pro mě to největší na té úžasné hře.

A jak se vám s tímhle těžkým tématem i textem pracovalo?

Na začátku jsem netušil, co mi z toho vyjde. Text je napsaný úplně skvěle, nejhorší bylo škrtat, ale teď si myslím, že tu zazní, že jsme mohli škrtat ještě víc. Prostě, byla to výzva. Téma se mi postupně vyjevovalo. Doufejme, že to tady diváci uvidí, že to z toho vyleze.

Jak Kočka zapadá do repertoáru vašeho souboru a do vašich dosavadních divadelních zkušeností?

Hraničář existuje osmdesát let, já jsem se přidal asi před dvanácti, a tak vlastně nedokážu úplně říct, jak zapadá, ale u mě je to vždycky tak, že si chci „sáhnout na NĚCO“. V souboru jsem začínal jako herec, pak mě principálka oslovila na režii. Řekl jsem si, že to zkusím, a tak jsem sáhl po Zkrocení zlé ženy, pak jsem režíroval taky Na zlatém jezeře, Třetí prst na levé ruce, Burkeho... A mezitím jsem začal dělat Režijní školičku ADA s Petrou Richterovou, Jardou Kodešem a ještě Františkem Zborníkem. To bylo něco úžasného a díky tomu jsem asi tady.

Vybíráte si opravdu kvalitní předlohy. Tady na Pikniku už jsem zaslechla také názor, že uvedení konkrétně Williamse musí být pro amatéry složité i kvůli autorským právům. Prozradíte, jak to bylo?

Myslím, že v tom nebyl velký problém. S agenturou jsme všechno vykomunikovali, i když to chvíli trvalo a nebylo to levné, ale ne nedostupné.

Což je dobrá zpráva. Ještě povězte, jak dlouho a kde všude Kočku hrajete?

Premiéru jsme měli zhruba před rokem. Hraničář nemá svoje divadlo, ale malý sál v kulturním domě, kde je i kino,

považujeme za naši domovskou scénu. Ale například v nedalekém Varnsdorfu je divadlo a také jezdíme po okolních obcích. A díky Rostislavu Křivánkovi, který pracuje pro děčínskou knihovnu a hraje otce, jsme mohli zahrát Kočku na střeše děčínské knihovny.

Byla to rozpálená střecha?

Ani ne. Ve tři hodiny odpoledne začaly padat ohromné kroupy, lilo jako z konve. Kolem páté se nebe rozjasnilo a večer jsme hráli. S výhledem na Labe. Dopadlo to skvostně.

Chystáte už něco nového?

Máme v plánu Nebezpečné známosti. V úpravě pro tři postavy: Markýzu, Valmonta a Paní Tourvelovou.

Další náročný titul. Řekněte ještě, co pro vás znamená hrát tady na Pikniku?

Je to stres. Asi Pán Bůh nebyl doma, když jsme se sem dostali. Protože pro mě je to neuvěřitelné, postoupit sem. Ale mám z toho obrovskou radost a zároveň mám obrovskou trému a obrovskou odpovědnost. A ano, chci, aby to herci zahráli tak, jak to umějí zahrát a aby se nenechali rozhodit tím, že je to národní přehlídka.

Pavla Schejbalová

TROCHU ZTRACENÁ KOČKA

Pro Zpravodaj Divadelního pikniku v Mostě píšu čtvrtou recenzi a zjišťuji, že všechny mně přidělené hry a inscenace byly o majetku. Jak se zdá, majetek nás činí nešťastnými, dělá z nás vrahy, rozkládá společenství, z žen dělá prostředky, které se dál mají hlavně postarat o majetek. O tom je i Kočka na rozpálené plechové střeše DS Hraničář z Rumburka.

Hloubku her génia literatury amerického Jihu chápeme v plném dosahu až dnes, kdy už nemáme o Americe iluze a v osobách jejích současných nejvyšších představitelů vidíme to nejodpornější, co může předvést neomezená svoboda uchvátit, co si vzpomenu. A k tomu navíc svatouškovská falešná a krutá pobožnost, která bez zaváhání vylučuje z humanity celé velké skupiny obyvatel. Černochoy, hispánce, indiány, homosexuály. O tom všem psal své hry a prózy Tennessee Williams v 50. letech 20. století, trpěl tím, až se zničil až k smrti.

Režisér Miroslav Řebíček drama na míru možností souboru seškrтал. Sledovala jsem účinek té úpravy s překvapením, inscenace totiž akcentuje to, co jsem se snažila napsat v úvodu této recenze: oblidnost oné sebejisté panovačné Ameriky. Ta je vyjádřena se vši odpudivostí ve velkém dialogu Bricka s otcem, ve kterém táta vyslovuje před synem své pravdy a nijak ho nebrzdí ani fakt, že s milovaným synem mluví o jeho matce! Kdy bez ostychu vysloví, že by mohl uživit ze svých příjmů celé hladovějící Španělsko, ale žádný boháč přece zbůhdarma nikomu nepomůže. Že nenávidí svého staršího syna. Rostislav Křivánek hraje starého plantážníka jako bodrého, temperamentního burana: je to obrovský herecký úkol, kdy je ale nutné velice pečlivě vážit míru bodrosti a arogance: v publiku jsem chvílemi cítila záchvěvy sympatie, což by se dít nemělo. To je ovšem úkolem představitele Bricka, pro kterého vůbec není snadné zahrát znechucení otcem a jeho hodnotami a projevy. Role Bricka obsahuje víc, než kolik je v textu – a neustálým naléváním whisky se to celé uhrát nedá. Velkolepý dialog má nicméně jedno nečekaně

silné místo, kdy otec synovi poprvé v životě vypráví, jak se ho jako tuláka ujali dva farmáři homosexuálové a on díky téhle zkušenosti obligátní machovský předsudek nemá. Kdo by to do téhle chvíle do toho primitivního otrokáře řekl!

Vlivem úpravy se ovšem z inscenace poněkud ztratila kočka Margaret, holka, která původně vedle skvělého sportovce Bricka chtěla uhrát něco svého, vlastní životní náplň (napadlo mě, že takovou kočkou na rozpálené plechové střeše byla i Jacqueline Kennedyová, byť Kennedyové nebyli z Jihu). Poznání, že bez dynastického rozmnožování je její hra ztracená, kdy na závěr tušíme, že se to s Brickem nepodaří, je skutečná tragédie. Kočka Margaret není nadarmo titulní postavou, na kontrastu mezi ní a matkou Idou, k jejíž do nebe volající odpornosti se snacha Mae cílevědomě přibližuje, velice záleží. V inscenaci rumburských témat mužských postav ta ženská přehrávají. I proto, že Brick je v dialogu s otcem mnohem přesnější ve svém alkoholickém zoufalství než v prvním dějství s Margaret (ale to by se dalo zlepšit, když si Martin Růžička uvědomí, jaký je vnitřní stav jeho postavy a jeho lhovost, že není jen nezáměr o ženu, ale ztráta smyslu života).

Ale aby kritika nepřevážila objektivitu: inscenace je působivá, sdělná, nastudovaná s vkusem a citem a zřetelným režijním vedením rukou neviditelného režiséra.

Cestou z divadla jsem se sama sebe ptala, proč vlastně se postavy Tennessee Williamse tak trápí? Snad proto, že tuší, že si nezaslouží, co mají, že chtějí, co mít nemůžou, že dovedou jen brát a neumějí dávat. Dnes vidíme, že Amerika se svým mocenským úspěchem ve světě rozvrátila a dál rozvrací kde co. Že se chová jako vítěz, ale vlastně vše prohrává. Tím se ale nenecháme zmást. Tatáž Amerika dala světovému divadlu Tennessee Williamse, který to uměl vidět a napsat. Vlastně podobně, jako v Rusku sto let před ním Fjodor Michailovič Dostojevskij.

Alena Zemančíková

Mně se líbily kostýmy. To je všechno.

Zuzana ze Sušice

Bylo to příliš zdouhavé, příliš to neodsýpalo, podle mého názoru to drhlo.

Pan Tichý z Volyně

Mám pocit, že i když jde o známého a úžasného autora, tak se hra, i když je známá a krásná, musí nějak převést do současnosti.

Jaruška z Českého Krumlova

V semináři probíráme mizanscenu a její vliv na dramatickou situaci a z mého pohledu jsme viděli příklad, kdy to chybí a nefunguje. Chtělo by to pracovat s temporytmem a škrtat.

Radek z Prahy

Jak říkal pan režisér Štěpánek, bylo to hezké, ale bylo to pořád.

Jarda z Libice

Líbily se mi některé herecké výkony. Nejvíce asi otec. Myslím, že text měl být víc proškrtaný, dost se opakoval a bohužel mi nejslabší příšla závěrečná scéna, která by měla být nejsilnější. Nedokážu vysvětlit proč, ale nějak se to rozpadlo.

Pavel z Prahy

Chybí tomu temporytmus a postrádám tam všechno, o čem se učíme v režijním semináři.

Ivana z Brněnce

Dokončení ze strany 1...

Byl to pro mě silný zážitek a cítila jsem tam obrovskou hrdost, protože jsem měla pocit, že i na poměry divadla jako takového je to hrozně výjimečná věc, kdy mám pocit, že se jim podařilo dobře vystihnout podstatu, zpracovat naši národní látku, ale udělat to ryze moderními režijními prostředky.

Vzpomínám si na to asi nejen já, pochopil jsem tehdy, že je to literatura, kterou zná každý školák na Slovensku.

Ano. To je prostě úplná klasika, základní literatura, která je vždycky v čítankách, je to maturitní otázka. Za inscenátory jsem pak šla, ačkoli jsem v té době byla ještě hodně introvertní. Strašně jsme se spolu opili a jsem s těmi lidmi v kontaktu do dneška. A Michal Novák, který je původně učitel, je dnes členem popradského profesionálního divadla, do dneška si pišeme, protože je z něj kolega mých spolužáků a spolužaček z JAMU, kteří tam nastoupili do angažmá.

Co jako lektorka letošního Pikniku zatím vidíš na mosteckém jevišti, pokud se to tedy dá zobecnit?

Určitě dá. Jsem překvapená z toho, s čím jsme se zatím potkali. Úroveň je vysoká a některé počiny jsou fakt takové, že mají ryze profesionální parametry. Zároveň si užívám, když vidím, že lidi to strašně baví. To je asi to, co mi dělá hrozně dobře a nějak mě to naplňuje. I když třeba dělám v profesionálních divadlech, dělala jsem ve zřizovaných institucích, kamenných divadlech, mám pocit, že jejich kolektivy na sebe nebyly tak napojené, neslyšely tak na sebe a nebyla tam taková herecká souhra, jakou vidíme ve většině případů tady v Mostě. A taky si tu často říkám: kéž by takový herecký materiál byl i na profesionálních scénách.

Martin Rumler

A přece se (v Mostě) točí

TYHLE BARÁKY NA Odstřel

Bourání starého Mostu začalo na konci roku 1964, skutečně brutální nástup demolic začal na začátku roku 1967 a celá operace skončila až v roce 1982. Populaci starého Mostu tvořilo 14 507 obyvatel, kteří žili v 5 065 bytech. To jen tak na úvod, abychom si uvědomili, že to byl skutečně obrovský masakr, který u nás nemá obdoby.

Jediný, s jistou nadsázkou řečeno, pozitivní důsledek byl fakt, že se v průběhu celých těch dvaceti let stal bouraný Most centrem, kde se střídaly filmové produkce ze všech koutů světa.

První a asi nejznámější film, jehož část tu vznikla, měl ve svém názvu také slovo most. Tady šlo ale o Most u Remagenu, místa, kde proběhla jedna z bitev nedávno skončené druhé světové války (Remagen najdeme ve spolkové zemi Porýní-Falc).

Film měl premiéru v červnu roku 1969, a tak je jasné, že natáčení muselo proběhnout alespoň o rok dříve, tedy v osmašedesátém, kdy do země vtrhly tanky a armády Varšavské smlouvy, takže pro jejich rozvědčíky muselo být velké soustředění amerických tanků na severozápadě Čech dost matoucí. Chtěl bych vidět porady na štábu: „Što éto takoje, tovarišči?!“

Most posloužil i jako kulisa do filmu podle knihy Kurta Vonneguta Jr. Jatka č. 5, kde je Billy Pilgrim svědkem bombardování vlastně nepříliš vzdálených Drážďan, které se na konci války staly cílem

ničivého spojeneckého bombardování.

Tahle souvislost je hodně zvláštní, obzvlášť když srovnáme pozdější vývoj a směřování obou těchto měst: v Mostě vidíme nekonečné řady panelových domů a jeden přestěhovaný kostel, v Drážďanech postupně obnovili celé vybombardované centrum města, korunované obnovením kostela Frauenkirche. Pravda je, že k obnově Drážďan došlo až po znovusjednocení Německa v roce 1990.

Většina filmů, které využily mostecké kulisy, se odehrávaly na evropských válčistích druhé světové války. Jedinou výjimkou byl film Kentauri, jehož příběh je zasazen do jihoamerického Chile, kde v roce 1973 došlo ke státnímu převratu.

Posledním filmem, který využil kulisy, jež v ateliéru jen tak nevytvoříte, byl sovětský film Boj o Moskvu. Filmaři ale vlastně prošvihli správný čas – dorazili v roce 1983 a to už bylo vlastně zbouráno. Nakonec se tedy přesunuli do nedalekého Dolního Jiřetína, mosteckého souseda, kterého potkal stejný demoliční osud.

Na závěr dodám, že neexistuje příliš mnoho dokumentů o filmech, které se tu natočily, kromě filmů samotných a drobné práce Starý Most ve filmu od Dominika Marka, ze které jsem ostatně čerpal i při psaní tohoto textu.

Marek Douša

ORGANIZÁTOŘI

NIK

MOST

MĚSTSKÉ
divadlo
V MOSTĚ

divadlo
**QDE
VSAD**

HLAVNÍ PARTNEŘI

čstecký kraj

HOTEL ***
CASCADE

Benedikt
UBYTOVÁNÍ • RESTAURACE • SPORT

most
creative
space

CENTRAL MOST
VAŠE NÁKUPNÍ CENTRUM

PARTNEŘI

Mamarracha
latino-amerikan stěvek food by grillage

kavárna
na ulici

MOSTECKÉ
LISTY

amatorská
scēna

pro
kulturu

TISKÁRNA
K & B

pontevacovek
nahrávací studio

studio3

**BELA
MOST**

HERKUL
člen skupiny DAV

ResInvest
Commodities

Mustaches®

Marek Douša

Poradna

DIVADLO & LÁSKA:

Svěřte nesvěřte

Trápíte se? Netrapte. A nestydte se. Pište.

Se svým trápením se můžete svěřit v dopisku, který vhodíte do krabičky v infocentru.

Nebo pište anonymně na číslo +420 777 088 924.

Vyslechneme vás. A poradíme!

Téma dne: FLIRT

"Milá redakce, radíte výtečně, ale proč se skrýváte za hávem anonymity? Prozradte, ach milí, jak vás poznám?"

Bibi, 19 let

Jarmila Gulášková připomíná extázi. Zkus ji chytit, ale uvidíš, že čertíci v jejích očích tě nenechají spočinout! Její analytická osobnost subtilně vnímá každý detail tvé osobnosti. Chceš-li ji najít, hledej mezi hlasy kolemjdoucích med s chilli a nohy podobné vltavské volavce. Neomylné médium ve věci lidských srdcí má ve třetím šuplíku odspoda zamčenou Amorovu lukostřeleckou výbavu.

Franta Sovák je jemný, senzualistický typ. Chaos, který generuje, je vyvážen měkkými tóny empatie a dozvukem aktivismu. Prakticky polobůh přes vztahy téměř nikdy neodkládá cit a když se do něčeho zakousne je jako pes (obzvlášť, když jde o verše).

Jsmo dvojhlavá saň!

Jarmila a Franta

"KDE JE MILAN HÁBL?"

Anonym/ka, 20-30 let

Milá/ý Anonym/ko, Milan Hábl dnes (resp. včera, pozn. red.) dorazil. Odevzdal diplomku a přijel. Hledej, šmudlo!

Zitřejší téma: SKÁLA je přesmyčka slova LÁSKA

Pište nám!

Stopařská výzva

Lušti a hledej

Vodítko vede k tajné schránce. Až ji najdeš, zapiš se na listinu. Který soubor bude mít víc čárek? Kdo s koho? Výhra jistá! !!! JINÉ MÍSTO KAŽDÝ DEN !!!

Vodítko pro 5. den:

Neplač, dobrodruhu milý,
levá paže je tvůj směr. Kol divadla
zeď je bílý,
po stupních to vzhůru ber. Kde je
kámen, tam je stěna,
kde je díra, není skryš.
Schránka skřítkem uzamčena –
proti díře hledej níž!

PROGRAM

Neděle 5. července

09.00 – 13.00

Workshopy

12.15 – 13.00 / Městské divadlo (ZK)

Diskuse (Kočka na rozpálené plechové střeše)

13.00 – 14.00 / Cascade

Oběd

14.00 – 14.55 / Divadlo rozmanitostí
Divadlo Refektář, TJ Sokol Jinonice, Praha
režie: Vladan Milčinský

Miro Gravan: Pacient doktora Freuda

15.30 – 17.20 / Městské divadlo

Divadelní soubor Jana Honsy, Karolinka /
režie: Miroslav Urubek

Gabriela Preissová: Její pastorkyňa

16.00 – 17.00 / Central Stage

Pavel Janů & Matěj Mach / koncert

Mostečtí rodáci, pojí je jedna
důležitá věc, mají rádi hudbu.

17.30 – 18.30 / Cascade

Večeře

18.30 – 19.15 / Městské divadlo (ZK)

Diskuse (Její pastorkyňa)

19.30 – 20.30 / 1. náměstí

Piknik Cup / soutěž (nejen)

divadelních týmů o pobyt zdarma
na Divadelním Pikniku 2027

20.45 – 21.40 / Městské divadlo

Divadlo JakoHost, Plzeň / režie: Gabriela
Vašková

Bertolt Brecht: Maloměšťákova svatba

22.00 – 22.45 / Šapitó za divadlem

Monika Bublíková / koncert

22.00 – 22.45 / Cascade

Diskuse (Pacient doktora Freuda)

DOTAZ Z NIK

Věnujete se neprofesionálnímu umění v HK kraji? Zapojte se do výzkumu vyplněním krátkého dotazníku, který najdete po naskenování QR kódu:

REDAKCE: Pavlína Schejbalová, Johana Jurášová, Filip Novák, Alena Zemančíková, David Slížek, Martin Rumler, Marek Douša, Kristýna Zejkanová (foto)